

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 17-01-22626 גבר נ' בר זייטלני

מספר בקשה: 2

לפני כבוד השופט גרשון גונטובניק

מבקש ירון גבר
ע"י ב"כ עו"ד שי בר-ניר

נגד

משיבה אורנה בר זייטלני
ע"י ב"כ עו"ד אמיר אלטשולר ועדי אמיתי

1

החלטה

2

3 לפני בקשה מטעם המשיבה בהמרצת הפתיחה למחיקה על הסף, עיכובה ומתן אורכה להגשת תגובתה
4 לגופם של דברים. החלטה זו תעסוק בסיפא של הבקשה, קרי בשאלה האם מוצדק ליתן למשיבה,
5 בנסיבות העניין, אורכה להגשת תגובתה לגופה של המרצת הפתיחה.

6 1. עו"ד גבר (להלן: **המבקש** או **הנאמן**) הינו עורך דין בעל רישיון עריכת דין בישראל. גב' בר-זייטלני
7 (להלן: **המשיבה** או **הנהנית**) פנתה אליו כדי שישמש כנאמן בעסקה לרכישת זכויות בקרקע ברומניה.
8 הקרקע נרכשה על ידי חברה שכל מניותיה הוחזקו בנאמנות על ידי הנאמן עבור מספר נהנים, לרבות
9 המשיבה. הסכם הנאמנות בין המשיבה למבקש נחתם (ביום 27.11.07) והוא החזיק עבורה חלק
10 ממניות החברה. סכום רכישת המניות הועבר על-ידי המשיבה לחשבון הנאמנות, שנפתח על ידי
11 הנאמן. היא הסמיכה את הנאמן לבצע פעולות עבורה, וכן חתמה על הסכם בעלי מניות.

12 2. המבקש טוען כי התגלע סכסוך בינו לבין המשיבה, בגין עסקה אחרת. הנאמן דחה את טענותיה של
13 המשיבה נגדו, והודיע לה שאין ברצונו להוסיף ולשמש עבורה כנאמן בשתי העסקאות. הוא ביקש
14 (ביום 19.10.14) כי ישולם שכר טרחתו, והמניות שהוא החזיק בנאמנות יועברו על שמה של המשיבה.
15 המשיבה השיבה (ביום 30.10.14) כי היא מבקשת להפסיק את הנאמנות, ולהוציא ממנה, בין השאר,
16 את מניות החברה. בא כוחה פנה לנאמן וביקש ממנו להעביר לידיו את המסמכים הנדרשים לביצוע
17 העברת המניות על שמה.

18 לטענת המבקש, חלפו להן מאז כמעט שנתיים, והמשיבה ממאנת להעביר המניות על שמה, וזאת חרף
19 אינספור פניות מצידו. על רקע זה, הוגשה המרצת הפתיחה בה מתבקש בית-המשפט להורות למשיבה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 17-01-22626 גבר נ' בר ז'יטלני

- 1 לקבל את המניות, לחתום על המסמכים הנדרשים להעברתן על שמה, וכן על כל מסמך נוסף הדרוש
2 להעברתן.
3. המשיבה, בתגובה, עותרת לסילוק התובענה על הסף, לחילופין לעכב את הליך בירורה, וליתן לה
4 אורכה להגיש את כתב התשובה להמרצת הפתיחה.
- 5 במוקד טענתה מצויה העובדה כי בין הצדדים מתקיים הליך אזרחי מקביל בבית משפט זה (ת.א.
6 38338-09-15). בתובענה שם עתרה המשיבה נגד המבקש ונגד אחי' לסעד כספי ולמתן חשבונות לעניין
7 כספים שהיא השקיעה או הלוותה על בסיס מצגי שווא מכוונים, לטענתה; היא טענה שהמבקש הפר
8 את חובת הנאמנות כלפיה. עוד הוסיפה ועתרה לסעד הצהרתי לפיו לאחר שיושבו לה מלוא הכספים
9 הנתבעים על ידה, לא יהיה לה דבר וחצי דבר בפרויקט בו עסקין, לאור מצגי השווא שהוצגו לה,
10 ומכאן שאיש לא יוכל לתבוע ממנה לשלם "הוצאות" נטענות כאלה או אחרות ביחס לפרויקטים.
11 המשיבה טוענת כי עצם ניסיונו של המבקש להורות לה לחתום, בהמרצת הפתיחה שלפניי, "באופן
12 עיוור" על מסמכים, מחזקת את טענותיה נגדו.
- 13 על רקע זה טוענת המשיבה כי:
- 14 (א) יש לסלק את המרצת הפתיחה על הסף, לאור קיומו של הליך תלוי ועומד שסעדיו ועניינו
15 חופפים להליך דנא, ואותו הליך מצוי בשלב בירור מתקדם, על סף הגשת תצהירים. במסגרת
16 הליך זה טענה המשיבה כי המבקש ואח' **"עשו שימוש ציני בכספי השקעתה"**. המבקש פעל,
17 לשיטתה, במספר כובעים, ובהם כובע הנאמן, כובע מנהל, עו"ד המייעץ בעסקאות, ואיפשר
18 לעשות שימוש בכספיה ללא בקרה.
- 19 לטענתה, המבקש שימש, כביכול, כלי בידי אחר, שניסה להחתים אותה על מסמכים
20 המאשרים פעולות שנעשו על ידם בעבר, ללא ידיעתה וללא הרשאתה.
- 21 בנוסף, הסעד הצהרתי בתובענה האזרחית - בו מבקשת המשיבה להצהיר על ניתוק
22 מהפרויקטים - עומד בסתירה ישירה לסעד המבוקש בהמרצת הפתיחה. המשיבה טוענת כי
23 המרצת הפתיחה משקפת שימוש לרעה בהליכי משפט, שכן היא מנסה להצר את צעדיה בהליך
24 התלוי ועומד, ולגרום לה לחתום על מסמכים שיכבלו אותה אף יותר לעסקה מושא ההליך,
25 ובכללם הסכם הלוואה נוסף.
- 26 (ב) לחלופין, יש לעכב את בירור המרצת הפתיחה; בין שני ההליכים קיימת חפיפה מהותית.
27 אין זה ראוי לנהל שני הליכים מקבילים באותו בית המשפט, בהם יישמעו אותם עדים ויוצגו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 17-01-22626 גבר נ' בר ז'יטלני

- 1 אותן ראיות. על פי ההלכות הקיימות בנושא, יש לעכב את ההליכים בהמרצת הפתיחה כדי
2 שלא להכביד שלא לצורך על הצדדים או על בית המשפט.
- 3 ג) לחילופי חילופין, יש להעביר את המרצת הפתיחה לבירור במסגרת סדר דין רגיל ולאחד
4 הדיון בה עם התובענה, שאותה הגישה המשיבה נגד המבקש ואחרים. המשיבה טוענת
5 שמדובר בסכסוך מורכב, שאינו ראוי להתברר במסגרת של המרצת פתיחה. כאמור, לשיטתה,
6 המבקש שימש לא רק כנאמן, אלא היה מעורב ברכישת הקרקע, שימש כדירקטור,
7 אדמיניסטרטור ואף כמנכ"ל של החברה. היו לו אינטרסים אישיים בעסקאות מושא
8 הסכסוך, ועובדה זו הוסתרה ממנה.
- 9 לצד כל אלה, מבקשת המשיבה לדחות את המועד להגשת כתב תשובה לגופה של המרצת הפתיחה,
10 ככל שבקשותיה המקדמיות תדחנה. לבקשתה היא לא צירפה תצהיר, שכן היא הסתמכה על טיעונים
11 משפטיים ועל כתבי בי-דין של ההליך התלוי ועומד בבית המשפט.
- 12 4. המבקש הגיב וטען כי בקשותיה של המשיבה עומדות בניגוד לפסיקתו הברורה של בית המשפט
13 העליון, המורה למבקש לסלק המרצת פתיחה על הסף להגיב גם לגופה, ולא לדחות את תגובתו למועד
14 מאוחר יותר. כך, יוכל בית המשפט הדין בהליך להידרש לתמונה המלאה. בנוסף, המשיבה לא צירפה
15 לבקשתה תצהיר כמתחייב. בניגוד לטענותיה, בקשתה נסמכת על טעמים עובדתיים. לא בכדי לא צורף
16 תצהיר, שכן אין בכוחה לתמוך טענותיה נגד המבקש. לאור זאת, לא יתייחס המבקש לאותן טענות
17 עובדתיות, שהמשיבה העלתה נגדו.
- 18 מוסיף המבקש וטוען שמטרת המשיבה היא לדחות את הקץ, שכן גם לה ברור שהסעד המתבקש
19 בהמרצת הפתיחה הוא פשוט וברור. לא רק שאין עילה לסלק על הסף את התובענה, אלא שהמשיבה
20 מודה, למעשה, בטענותיו. היא לא הכחישה את קיומו של הסכם הנאמנות, ואת הדרישה שהגישה
21 להעביר על שמה את המניות. ואשר להליך האחר התלוי ועומד בבית המשפט, אין בו התייחסות
22 להסכם הנאמנות או למניות. לטענת המבקש, בין אם תידחה תביעת המשיבה ובין אם תתקבל, יוותרו
23 המניות בידי הנאמן, והוא יצרך להעבירן אליה.
- 24 5. עד כאן הרקע לבקשה, ומכאן להכרעה בה.
- 25 6. על הסוגיה חולש פסק דינו של בית המשפט העליון ברע"א 10227/06 **בובליל נ' עו"ד אינדיג** (פורסם
26 באתר הרשות השופטת; 2007)(להלן: **עניין בובליל**). באותה פרשה פסק כב' השופט (כתוארו אז)
27 גרוניס כך (בפסקה 5 להחלטה):

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 17-01-22626 גבר נ' בר ז'יטלני

- 1 המקרה הנוכחי מהווה דוגמה לדרך טקטית בה נוקטים לעתים משיבים בהמרצות פתיחה
2 ונתבעים בתביעות שונות. תחת העלאת טענות לגופו של עניין בצד טענות דיוניות, מועלות
3 אך ורק טענות דיוניות, שמטרתן להביא לסילוק על הסף או לתוצאה דומה.
- 4 והמשיך כב' השופט גרוניס וקבע (בפסקה 8 להחלטה):
- 5 ...יכול היה המבקש לשאול ובצדק, מדוע נזקק הוא להגיש תשובה לגופה, אשר בדיעבד
6 התברר כי אין בה צורך. ואולם, אין בית המשפט צריך לבחון את העניין אך ורק בעיני בעלי
7 הדין שבהליך ספציפי. בית המשפט אחראי לכלל המתדיינים ולא רק לאלה העומדים בפניו
8 בתיק מסוים. מנקודת מבט מערכתית, הנושאת עיניה לטיפול יעיל בכלל התיקים, עדיף
9 הוא, דרך כלל, שתוגש תשובה להמרצת הפתיחה. זאת מן הטעמים שצינתי, אף אם בסופו
10 של יום יתברר שהתשובה הייתה מיותרת. ניתן להציג את הדברים כהתנגשות בין האינטרס
11 של המתדיין הבודד, במקרה זה המשיב בהמרצת הפתיחה, לבין האינטרסים של כלל
12 המתדיינים. אלה הנזקקים לשירותיה של מערכת המשפט מעוניינים, כקבוצה, שההליכים
13 יתנהלו ביעילות וכי יקטן משך הזמן מעת הגשתו של הליך ועד לסיומו. בהתנגשות זו חובה
14 על בית המשפט להעדיף את האינטרס הקיבוצי של כלל המתדיינים, ובלבד שהעדפה זו לא
15 תגרום לפגיעה בלתי מידתית בזכותו של בעל דין מסוים. ההתחשבות באינטרס של המתדיין
16 הבודד תיעשה על דרך שימוש במכשיר ההוצאות.
- 17 לבסוף יש לציין כי כב' השופט גרוניס הותיר פתח למתן אורכה להגשת התגובה לגופה (בפסקה 9
18 להחלטה):
- 19 יחד עם זאת, יהיו מצבים חריגים ויוצאי דופן בהם ראוי יהיה ליתן ארכה לבעל דין להגשת
20 טענותיו לגופם של דברים (בין אם מדובר בכתב הגנה, בבקשת רשות להתגונן, בתשובה
21 להמרצת פתיחה או במצבים דומים). זאת, כאשר מתקיימים שני תנאים מצטברים:
22 ראשית, נראה על פני הדברים שיש סיכוי סביר לטענה הדיונית המקדמית; שנית הנתבע
23 או המשיב חייב להשקיע משאבים רבים ביותר, שאינם פרופורציונליים בנסיבות העניין,
24 על מנת להתגונן לגופם של דברים וכל עוד לא הוכרעה טענתו המקדמית. היחס בין שני
25 התנאים האמורים ניתן להגדרה כמקבילית כוחות.
- 26 מאז ניתן עניין בובליל הוא השתרש בפסיקת בתי המשפט על כל ערכאותיהן. אך לאחרונה פסק כב'
27 השופט סולברג ברע"א 1930/17 גליל חינוך טכנולוגי מתקדם בע"מ נ' ליפמן (פורסם בנוב; 2017)
28 בפסקה 4 להחלטה:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 17-01-22626 גבר נ' בר ז'יטלני

- 1 מוטב יהיה להכריע באשר למסלול הדיוני הנכון רק לאחר שיגישו המבקשים את תשובתם
2 להמרצת הפתיחה. לאחר שתיפרש לפניו התמונה המלאה, ישוב וידרש בית המשפט
3 המחוזי לטענת המבקשים בדבר האכסניה הראויה לבירור המחלוקת, וכריע כחכמתו. אכן,
4 הגשת תשובה, שיש להניח כי תיתמך בתצהיר, תביא לחשיפת טענותיהם של המבקשים
5 לגופם של דברים. גם אם מבחינתם אין הדבר רצוי, "הרי משיקולים של יעילות דיונית
6 כוללת עדיף שכך ייעשה" (עניין בובליל, פסקה 10). מכל מקום, אם יסתבר בדיעבד
7 שנעשתה מלאכה מיותרת לחינם, ניתן יהיה לפסוק הוצאות הולמות [ההדגשות במקור].
- 8 7. כיצד יש להחיל את הלכת בובליל על ענייננו? ייאמר מיד, כי אין מדובר בהלכה מכנית, המנפיקה,
9 מיד, תוצאה אוטומטית לפיה לעולם תישלל בקשה להארכת מועד להגשת תגובה לגופה של המרצת
10 פתיחה.
- 11 כך, למשל, כאשר מועלית טענה לפיה המחלוקת היא סבוכה ואינה ראויה להתברר על דרך של המרצת
12 פתיחה, מן הראוי יהיה להציג גם את התגובה לגופה, כדי שניתן יהיה לראות עד כמה אכן המחלוקת
13 סבוכה, וכדי שיוכל בית המשפט להציע הצעה לפתרון כולל של המחלוקת, כשמלוא הנתונים לפניו.
14 לעומת זאת, כאשר טוען צד לקיומו של השתק עילה או פלוגתא, לא יהיה זה ראוי לאלצו להציג בשנית
15 את כל המסכת העובדתית התומכת בדעתו, שהרי בכך תסוכל תכליתו של מעשה בית הדין, הבא לעולם
16 כדי לכבד את סופיות ההכרעה השיפוטית, ולמנוע טרחה יתרה ממי זכה בדין, וטרחה יתרה מבית
17 המשפט שסיים את מלאכתו השיפוטית, והכריע במחלוקת.
- 18 8. בענייננו מצביעה המשיבה על הליך התלוי ועומד בבית משפט זה. ההליך הוגש זה מכבר. בירורו
19 מצוי בעיצומו, ועל הצדדים להגיש בקרוב את תצהיריהם, לאחר שתם קדם המשפט הראשון.
20 טענותיה של המשיבה ביחס להשלכתו של הליך זה על המרצת הפתיחה הן כבדות משקל. בשני
21 ההליכים נדונה מערכת היחסים שבין המשיבה לבין המבקש. אם תתקבל טענתה שם, יתכן ותבוטל
22 ההתקשרות שלה ביחס לפרויקט האמור, ואילו בהמרצה שלפני מתבקש סעד שיעמיק את מעורבותה
23 בפרויקט, שכן היא תירשם כבעלת מניות, והכול שעה שמתנהל הליך שלם, שאחד מטעמיו הוא למנוע
24 תרחיש שכזה. מכאן, שהמשיבה עומדת בתנאי הראשון, שנפסק בעניין בובליל, ולפיו קיים סיכוי סביר
25 לקבלת טענתה הדיונית המקדמית, וזאת בעוצמה גבוהה למדי, כמובן, מבלי לקבוע מסמרות.
- 26 9. עוצמה זו של טענתה המקדמית, כעולה מהבקשה שנחשפה לפני, מטה את הכף להיעתר לבקשתה
27 לדחות את הגשת התשובה להמרצת הפתיחה לגופה. לפני מקרה הנופל לגדר אותם "מצבים חריגים
28 ויוצאי דופן בהם ראוי יהיה ליתן ארכה לבעל דין להגשת טענותיו לגופם של דברים" (עניין בובליל,
29 בפסקה 9) וזאת מכמה טעמים:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 17-01-22626 גבר נ' בר ז'יטלני

- 1 (א) בעניין **בובליל** נקבע כי היחס בין התנאי הראשון (עוצמת טענות הסף) לבין התנאי השני
2 (מידת ההכבדה) הוא כשל מקבילית כוחות. משטענת הסף של המשיבה היא כבדת משקל,
3 אין היא נדרשת להצביע, באופן מובהק, על מידת הכבדה משמעותית במיוחד בהגשת התגובה
4 לגופה של המרצת פתיחה.
- 5 (ב) ממילא במסגרת הטענות בדבר הליך תלוי ועומד חשפה המשיבה את עמדתה לגופו של
6 סכסוך, ובפני בית המשפט עומדת תמונה ברורה למדי של זירת המחלוקת גם לגופם של
7 דברים. הרי מכתב התובענה שהגישה המשיבה עולה עמדתה לגבי הנאמנות ולגבי מערכת
8 היחסים שלה עם המבקש.
- 9 (ג) טענות מהסוג של הליך תלוי ועומד, שיש בהן ממש, אינן בגדר מחזה נפוץ, ומכאן שהליכה
10 במתווה אליו הגעתי כאן לא תפרוץ את גבולותיו של עניין **בובליל**, ומתווה זה שומר כיאות על
11 היחס שבין הכלל לבין החריג.
- 12 על רקע זה ניתן להיעתר, באופן עקרוני, לבקשת המשיבה לדחות את המועד להגשת התגובה לגופה
13 של המרצת הפתיחה.
- 14 10. אלא שבכך לא ניתן לסיים את הדיון בבקשה שלפני. זאת משום שבקשותיה של המשיבה אינן
15 נתמכות בתצהיר מטעמה. היא הסבירה את הדבר בכך שטענותיה נשענות על טיעון משפטי ועל
16 העובדה שהגישה תובענה, שדבר הגשתה אינו שנוי במחלוקת. המבקש טוען בתגובה כי אין בכך די.
17 לשיטתו, משקיים יסוד עובדתי בבסיס בקשתה, חובה עליה לתמוך אותה בתצהיר. התצהיר הוא נדבך
18 חיוני לבקשות שכאלה, שכן הוא נועד לאמת את העובדות המשמשות יסוד לבקשה (משה קשת
19 **הזכויות הדיוניות וסדר הדין במשפט האזרחי: הלכה ומעשה** 491 (כרך ראשון; 2007). **"בלא**
20 **תצהירים לתמיכה בבקשה, אין בידי בית המשפט לקבוע ממצאים עובדתיים ולהכריע בתיק"** (אורי
21 גורן **סוגיות בסדר דין אזרחי** 1209 (מהד' 12, 2015)). לכן, לשיטת המבקש, אין תקומה בלעדיו לבקשת
22 המשיבה.
- 23 גם כאן, אין לנקוט עמדה גורפת ומכנית. כפי שציין כב' המשנה לנשיא אור **"אם העובדות הנדרשות**
24 **עולות מהבקשה ומהמסמכים המצורפים לה או ממסמכים אחרים אשר בפני בית-המשפט, אין צורך**
25 **בתצהיר"** (ע"א 8160/01 הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ נ' פאן אל-א סחר בינלאומי פ' א'
26 בע"מ, פ"ד נו(6) 597, 603 (2003)). בית המשפט העליון הכיר, למשל, בכך שהמבקש לעכב הליכים נוכח
27 קיומו של הסכם ברורות יוכל לעשות זאת ללא צירוף תצהיר, אלא על בסיס מסמכים המראים כי
28 בכוונתו לעמוד על זכותו לממש את תניית הברורות, וזאת חרף הוראות תקנה 241 לתקנות סדר הדין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 17-01-22626 גבר נ' בר ז'יטלני

- 1 האזרחי, התשמ"ד – 1984 (ראו רע"א 340/05 וינרוט נ' עו"ד עורקבי (פורסם בנבו ; 2005)), וראו גם
2 אצל יואל זוסמן **סדר הדין האזרחי** 299-300 ה"ש 3 (מהדורה שביעית, שלמה לויין עורך, 1995) המכיר
3 בכך שבקשה לעיכוב דיון עקב תניית בוררות ניתן להוכיח בתצהיר או בראיה). והיפה לבקשה לעיכוב
4 נוכח תניית בוררות יפה, בשינויים המחויבים, גם לבקשה לעיכוב הליך נוכח הליך מקביל תלוי ועומד.
- 5 11. בנסיבות העניין צודק המבקש בכך שהמשיבה אינה חולקת על קיומו של הסכם נאמנות ועל כך
6 שדרשה בשעתו להעביר על שמה את המניות. יחד עם זאת, היא הגישה תובענה נגדו, המצויה בפני
7 בית-המשפט. כדי לבחון את טענתה המקדמית לגבי **עיכוב ההליכים**, אין לי צורך להכריע במחלוקת
8 העובדתית והמשפטית האם המבקש הפר חובת נאמנות כזו או אחרת, והאם היה מצוי בניגוד עניינים
9 וכיו"ב טענות שנטענו נגדו, וגם אין צורך שגיב עליהן לגופן, שכן אין בכוונתי להידרש אליהן לגופן.
10 כל שנדרש הוא לראות שקיים סכסוך בין הצדדים המתנהל בבית משפט זה, ושהסוגיות שהועלו
11 במסגרתו צפויות להיות מוכרעות באותו הליך. לשם כך, עומדים בפניי המסמכים המבססים קיומו
12 של סכסוך שכזה, ודי בכך כדי ליצור את התשתית העובדתית הנדרשת להכרעה בטענה המקדמית בכל
13 הנוגע **לעיכוב ההליכים**. אין כל טעם לחייב את המשיבה להוסיף תצהיר בו היא עומדת על טענותיה נגד
14 המבקש, שכן אין בכוונתי, כאמור, להכריע בטענות אלה לגופן לשם דיון בעיכוב ההליכים. אין טעם
15 לחייב אותה להגיש תצהיר בו תצהיר כי הגישה תובענה נגד המבקש, שהרי עובדה זו אינה שנויה
16 במחלוקת עובדתית (להבדיל מהמסקנות העולות ממנה).
- 17 על רקע זה, אינני מוצא פסול בכך שהמשיבה לא צירפה תצהיר לתמיכה בבקשתה המקדמית לעיכוב
18 הליכים. בנסיבות העניין היא ביססה תשתית עובדתית מספקת לדיון בטענתה בעניין זה. ככל
19 שטענותיה האחרות יידרשו תצהיר, אי צירופו יעמוד אכן בעוכריה.
- 20 12. סוף דבר, ניתנת בזאת אורכה למשיבה להגיש את תגובתה להמרצת הפתיחה לגופה לאחר הדיון
21 בטענות המקדמיות.
- 22 **13. הדיון בטענות אלה יתקיים ביום 8.5.17 שעה 8:30.**
23
24 ניתנה היום, ו' ניסן תשע"ז, 02 אפריל 2017, בהעדר הצדדים.
25
26
27